

PEST, JUNIUS 12.

24. szám.

I. FÉLÉV. 1862.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer: csütörtökön. Előfizetési díj: helyben félévre 1 frt 31 kr., s egész évre 2 frt 62 kr. a. ér.; vidékre postán félévre 1 frt 66 kr., s egész évre 3 frt 32 kr. a. ér. Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca 8. sz.) bérmentesen, a lap szerkesztését illető levelek pedig a „Katholikus Néplap” szerkesztőségéhez (Pest, Zöldfa-utca, 14. sz.) intézendők.

Az ember.

IV.

Minden gyermeknek van egy ügyvéde és gyámja, a ki az ő ügyeit díj nélkül ugyan, de a legnagyobb körültekintés- s hűséggel kezeli. Éber figyelemmel kíséri szavaidat és tetteidet, melyeket a gyermek előtt folytatasz, és azokat följegyzi. Ha a gyermeket megbotránkoztatod, mi által azután a gyermeket lelkében kár éri, a legfelsőbb törvényszék előtt vádol be. Neve: űrangyal.

Vigyázz tehát magadvisedre magzatod előtt csak úgy, mintha űrangyalát testi szemeiddel látnád mellette állani; mert ő valósággal gyermeked mellett áll. Ha nem is látod te őt, lát ő téged. Legjobb lesz azonban, ha gyermeked űrangyalával közremunkálsz, s rajta vagy, hogy a gyermek kedves legyen Isten és emberek előtt. A gyermek űrangyala hálás lesz irántad; s mennyire teheti, ott, hol sok lakóhelyek vannak, jó helyet szerzend számodra.

Tegyük föl, hogy gyermeked 5—6 éves. Kezdeted-e már őt a kereszténységbe bevezetni? avagy azt tartod, hogy még erre majd ráérsz? Egy bizonyos előkelő családban az anya igen jámbor s vallásos érzelmű volt. Meg szokta látogatni a legszegényebb betegeket; leült melléjük, vigasztalta őket, pénzzel és egyéb szükségességekkel segélyezé elhagyatottságukban. Cselédeit vasárnapokint maga köré gyűjté s épületes könyveket olvasgatott előttök. Elgondolhatod, hogy ily anya gyermekeit sem hanyagolta el, hanem korán beléjük csepegtette a vallásos érzelmeket. Ez asszonyságnak volt egy körülbelül 5—6 éves leánygyermek, ki már e korban igen vallásos érzelmű volt; szemei az ég felé valának irányozva, és szívecskéje az Ur felé dobogott. E leánykát szülői egykor elvitték magukkal egy nagy városba, hol, fájdalom, nem csekély számmal találtnak testiségöknek élő emberek, kiknek főohajtása, vajha ne volna halál, vagy ha már lennie kell, ne volna ítélet, ne léteznék Isten. Azon vendéglőnek ebédlőjében, hol a szülők megszállottak, ebéd alkalmával, közel hozzájuk

ült két uri ember azok sorából, kikről azt mondja szent Pál, hogy „Istenök a has.” Ezek mindenkinek hallatára az Örökkévalóról, az ég és föld mindenható Alkotójáról szemtelen, gunyoros beszédeket folytattak. Egynémely jelenlevőnek fájt ily beszédeket hallania; de mindenki hallgatott, senki sem akarván magának kellemetlenséget szerezni, s a rendreutasítás által a közfigyelmet magára vonni. Miután tehát az Ur Isten védelmére neki sem szóltat föl, az űrangyal így szólott a gyermek szívéhez: „Ne törd; ne félj semmit!” És az őt—hat éves gyermek, ki már hallotta anyját a társas körökben Isten dolgában bátor szót emelni, fölállott, nyájas, mosolygó arca komolylyá változott, és a két uri ember elé menve, mondá: „Így nem kell a jó Istenről beszélni; ez nem helyes!” A két uri ember már rég nem pirult el; de a kised szavaira a vér fejökbe szökött, elnémultak s mintegy megrettentek, mintha egy tulvilági szózat hangzott volna füleikbe. A jelenlevők mélyen megilletődtek; egy éltes ur, vissza nem fojthatván többé szavait, felszólala: „Ígazságod van édes gyermekem! így nem szabad az Ur Istenről beszélni.”

Apa, anya! nem ohajtasz-e magadnak ily gyermekeket? nem ohajtod-e: vajha gyermekeid is ilyenek volnának? Ah talán már korosabbak, de távolról sem oly jámborok, vallásos érzelműek, mint ama kedves gyermek, kiről imént szólottam. Talán a tieden nyoma is alig látszik a jámborság- és áhítatnak. — Honnét van ez? — kérdezed. Én meg azt kérdezem: Lehet-e ez másképen? Ha ti mindannyiszor káromkodtok, valahányszor a gyermek ügyetlenség-, vagy erőtlenségéből valamit eltör, elveszt vagy megsért; ha ti csak mosolyogtok, nevettek, midőn fiaeskatok káromkodnak, a szomszédék gyermekét üti, lökdösi, csufolja, ezt szemesség s elevenség jeléül tekintvén; ha ti magatok keveset imádkoztok és jártok a templomba, de annál buzgóbban fáradoztok a mulandók keresésében s annál sürübben sopánkodtok és zsörtölődtek azok fölötti aggodalmaitokban: oly kevéssé gyarapodhatik gyermeketek a jámborságban, vallásos érzelmekben, valamint a szőlőtő nem teremhet édes gerezdeket, ha

folyton borongós s esős napok járnak, s ritkán süt rá a nap. Higyétek, nincs annak más házi-orvossága, hogy gyermeketekben a jámborság s vallásos érzelem meggyökeresedjék, mint hogy magatok is szív- s lélekből jámborok s vallásos érzelműek legyetek. Ha fölkelés- és lefekvéskor, evés előtt és után, napjában másszor is a szív valódi buzgalomával, igazi áhítatával imádkoztok: megjegyzi azt magának a gyermek, komolyan veszi a dolgot, magától odasompolyodik hozzátok, összeszedi kis kezeit, s nyilván elárulja, hogy ő is szeretne imádkozni, csak tudná, mit kelljen mondania. Tanítsd hát gyermekedet idején-korán a „Miatyánk”-ra, s ne törődjél azokkal, kik mondják: minek azt imádkoztatni a kis gyermekkel, hisz nem érti! Mert ha csak az imádkozhatná azt, a ki egészen érti, talán azt akkor sem nekem, sem neked és sok másnak sem kellene imádkozni. Egy jámbor anya azoknak, kik rosallották, hogy kised gyermekét magával a templomba hordja, azt felelé: „Ha nem tud is semmit az Istenről, de tud róla az Isten.” Már az is ajtatosság Isten előtt, ha a gyermek szépen ül vagy áll melletted a templomban, senkit sem háborgat, türelemmel bevárja az isteniszolgálat végét s következő alkalommal ismét veled akar a templomba menni. A mennyei Atya csakugy megáldja őt, mint a nagyokat. Sok, igen sok függ az imádságtól, és nem lehet elég korán a gyermeket arra tanítani. Azért hadd dadogja ő el jókorán a „Miatyánk”-ot, ha nem érti is őt senki; érti őt a mennyei Atya, tudja, mit akar, s örvend rajta. Azonban, bármily korán, bármily ajtatatosan tanítod is gyermekedet imádkozni, elfelejti s elhagyja ő az imádságot később, és szíve megromlik, ha a gyöngye növényt kitelhető gondossággal nem őrzöd a bűn férgétől. Vedd hát körül jókorán szívének kertét sövénynyel, nehogy valamely állat hozzá férjen s abban legelés vagy gázolás által kárt tegyen.

Egykor azon bűnről bővebben irtam, mely a halál óráját leginkább nehezíti; erre ismét visszatérek. Ez a lopás. Mondod talán: az én gyermekeim nem lopnak, az nálok nem szokás, és én el sem tűrném. De ne vágj szavamba. Talán hozott már egyet-mást haza, például egy bicskát, pár gombot, képet vagy más apróságokat, melyeknek nem igen jöhettél nyomába, hogy honnét vette azokat; és ha ezekre nézve kérdezősködtél, lesütötte szemeit, elpirult, beszédében akadozott. Talán már el is tűnt valami a házból, s te a miatt a szegény eselédet verted gyanuból; talán már, midőn a kulcsot benn felejtetted, fiacskád a ládafiában is keresgélte s az elesent pénzt csemegékre költötte. Ha ilyesmi már történt, légy szigorú. És ha már fölvilágosítottad gyermekedet a lopás súlyos bűnére nézve, s még sem hagyott föl azzal: végy elő vesszőt, s fenyítsd meg. Ha feleséged közbeszól, oktalan szeretetből ki akarja a gyermeket kezeidből venni: ne gondolj vele, hanem adj még egy-kettőt ráadásul a kis tolvajnak, nehogy azt gondolja, hogy igazságtalanság történik vele. Sirásával mitse törődjél; hadd érezze testében, ha intésdre nem akar hajolni, hogy mily rossz a lopás. A sirás megszűnik, a lopás meg elmarad.

A jóindulatu gyermekek s derék szülők egyébiránt nem szorulnak ily eszközökre. Egy földmives hat éves kis fiacskája beszélte egykor: „A multkor a mezőn vol-

tam s egypár kender-szálat akartam kihuzni s ostornak fenni; de akkor eszembe jutott, hogy Isten mindenütt jelen van, mindent lát és tud, s ott hagytam a kendert és tovább mentem.” Pedig e gyermek atyátlan, anyátlan árva volt, s oly házba jutott, hol örökös porpatvar, szidalom, káromlás harsogott, s mégis istenfélő volt. Mert az ily alapigazságok, ha a gyermeknek szív-vérébe mennek át, legtöbbször örökre megmaradnak, bensőjében fölelevenednek s üdvös gyümölcsöket teremnek. Tanítsd meg tehát te is jókorán arra a főigazságra: hogy az Isten mindent lát, mindent tud, mindent hall és soha semmit el nem felejt. Plántáld be jól szívébe az istenfélelmet s az igazság szeretetét, melynél fogva készőbb legyen inkább éhség miatt elveszni, mint valamit eltulajdonítani; hogy jobban féljen egy igazságtalant fillértől, mint a veszett ebtől. Hogy az isteni félelem mély gyökeret verjen gyermeked szívében: beszélj vele gyakran az Istenről, az örökkévalóságról, és terjeszd eléje a bűnök rutságát s a bűnösnek Isten iránti nagy haladatlanságát. A kised egész áhitattal fog téged hallgatni, és még akkor is, mikor már sirhalmod régen behorpadt, vissza fog a téled hallott igazságokra emlékezni, és ugyanazokra megtanítandja gyermekeit is. A becsületesség s igazságosság érzetét oldsd be korán gyermekeidbe; különben tudd meg, hogy a ki kisgyermek korában egy lécszeget, vagy egy krajczárt mert lopni, az 10—12 év múlva oda juthat, hogy forintokat lop, a szérükön apasztja a garmadákat, a vásárokról hordja el a fizetés nélkül a portékákat stb.

Ügyelj továbbá, nehogy más valami kártékony mag fogamazzék meg gyermeked szívében. Sokat szólhatnék e tekintetben; de ezuttal csak némelyeket akarok lelkedre kötni. A gyermek már iskolába jár, hová sokszor rossz gyermekek is kerülnek; a tanóra beállása előtt, vagy az iskolából kijövetkor sok olyat láthat s hallhat tehát, mi bizony nem jó illatu sem Isten, sem becsületes emberek előtt. Az emberi szív vonzódik a rosszra, s könnyen megtanulja azt. Vigyázz: ha nem ragad-e ilyes valami gyermekedre, például, káromkodás, trágár kifejezés, szemtelenség, illetlen dal. Ha ezt észreveszed, tisztítsd meg azonnal gyermekedet az ily ragadványtól, s ne engedd, hogy az benne meggyökereskedjen vagy növekedjen. Tarts gyermekednek szigorú leczkét a fölmerült esetre nézve, és szabd ki rá előlegesen a büntést, mely őt multhatlanul érni fogja, ha az még egyszer megtörténik. Ne törd meg, hogy gyermekeid a falusi híreket hordják, kifecseggék, a mi az iskolában történt: ki fenyített meg, ki marasztaltatott ott stb. Az ily beszédek később a hírhordás, rágalmozás alapjaivá válnak. Ha gyermeked szándékosan hazudik, büntesd őt, hogy többé ne legyen kedve hazugságot kiereszteni a száján. Ne engedd, hogy gyermeked másokat kinevessen, csufoljon, testvérei- s játszótársaival veszekedjen. Naponkint tanulja meg másnapi leczkéjét, naponkint menjen iskola előtt a templomba, s imádkozzék ott imádságos könyvből; a tanító iránt viseltessék illendő tisztelettel, és soha se szóljon rosszul róla. Ne adj neki igazat a tanító ellenében; ne hidd el, ha azt mondja, hogy a tanító által ártatlanul fenyített meg, ezt nagyon balgatagul eselekedné. Hát az még mily esztelenség volna, ha gyermeked tudtával mennél a tani-

tóra veszekedni, hogy azt megfenyítette! Pedig ilyesmi történt már. Ne kelj ki az egyházi s világi előljáróság ellen gyermeked előtt, sem a tamító ellen; ne folytass kisebbítő beszédet előtte felebarátod ellen. Ha űsz, öreg atyád, vagy elaggott anyád él még, bánjál velök kimélttel s gyöngéden; mert körülbelül ugy fognak gyermekeid is bánni veled, ha megöregszel s megöszülsz, a mint most tőled látják.

A legkártékonyabb féregtől, mely már amnyi gyermeket elsatnyított és fölemésztett, mindenekfölött óvd gyermekedet. Ne kívánd, hogy megnevezem. Anynyit mégis szivedre kötök, hogy ne engedd gyermekeidet társalogni s csavarogni a rossz gyermekekkel; mert ezek nagy rosztat költöztetnek be házádba. Ha alkonyodik, gyermekeid otthon legyenek. Ha illetlen, szemérmetlen viseletű cseléded van, tüstént bocsásd el házádtól. Egészségesebb, ha egyedül hálnak, bár a pusztán földön is, mint másokkal egy ágyban. — még a gyermekek se háljanak együtt. Vajha a szülők is a gyermekekétől külön háló-szobában fekehtnének! A koresmai tánczot gyermekeid ne lássák; távol tartsd őket az ivók-és lakmározóktól a népes lakodalmak alkalmával se ereszd szemeid elől, ha már magaddal viszed őket stb. De hogy e hosszú cikknek valahára vége legyen, még csak azt említem föl, miről már az előbbbeniből szóltam: ne adj gyermekeidnek bort vagy pálinkát, ne ingereld forró véreket, ne önts tüzre olajat.

E cikket jó lesz jövő vasárnap másodszer is átolvasnod, mintha még azt nem is olvastad volna. ***

A kis harang.

Árnyas erdő mellett
Szép virágos völgyben
Csöndes kis falucska
Rejtezett szerényen.
Kis falu harangja
Búsán szól, miként a
Temető szellője,
Pedig a regében
Azt mondják felőle:
Oly szép hangja volt, hogy
Hányszor végig zengett
A falu s a völgyön,
Ünnepélyes esend lett...
Még a gerliczék sem
Búgtanak szerelmet,
Hallgaták figyelve
A szelid ércnyelvet. —
Honnét van, hogy most oly
Búsán szól, ha néha
Eljön a falunak
Ősz harangzója
S estimára huzza?...

Istenfélő volt a
Kis falu népsége,
Vasár- és ünnepnap
Mind templomba méne.
S esdeklő imájok
Kedves volt Istennek,

Mert fohászaik mind
Tiszta szívből keltek.
Mikor énekszóban
Folyt az ajtatosság,
S azt a sok szép hangot
Egybe olvasztották:
Mélyen megható volt
Buzgó éneklésük,
És ki meghallotta,
Ámbár nem akarta,
Zengett szépen velök.
Elszállt éneklésük
Föl a mennyországba
S válaszul lejött az
Urnak szent áldása.

Egyszerre azonban
Másként lett a dolog...
A lányok hajában
Hosszan-hosszan lobog
A szalag, s oly czifrán
Járnak mint a pille!
De nem is bánt semmi
Dolgot Sári, Örzse.
Hát még a legények...
Hej, mily hetykék, nyalkák!
Czifra szűrüket csak
Fél vállon hordozzák. —
Pörge bajszos szájok

Minden másik szóra
Szörnyű káromlást ejt,
Isten ellen szörva;
Nappal a csapházba,
Éjjel lopni járnak...
Mindenik beillik
Bakonyi betyárnak. —
A templomból egyre
Fogy a hívő lélek,
Nem fogadnak szót a
Szép harangesengésnek;
Egyre hívja őket...
Nem hallgatnak rája,
Egyre busabb-busabb
Lesz azért szólása.

Nagyban készülődik
A kis helység népe
Hetvenhét országra
Szóló vendégségre...
Büesu lesz ma-holnap;
A baromfiaknak
Jaj...! mivel, ki tudja,
Hányat lenyakaznak?...
Itt a büesu napja,
Felhőtlen derült nap;
A vidékről eljön
Sok nép, kántor és pap,
Templomba menőre
Huzzák a harangot...
„Menjetez templomba“ —
A harang oly szépen
Meghívóan mondja...
Hej, de mind hiába!
Csak lassacsckán jönnek...
Egynehány elaggott,
Meg a vendég népek. —
Az ebéd már elkelt
Mindenütt, a vén nap
Tüzes paripáit
Terelé nyugatnak;
Nem sít oly mérgesen
Már a levelesre,
Melylyel az a tágas
Sátor van befödve,
Ott a koresma-szinen,
Melyet a csapláros

Épített, hogy, majd ha
Büesu napján eljön
Népe a falunak,
Hüvös árnyékában
Egy-két esárdást járnak. —
A harangszó újra
Oly szépen megkondul,
Hangjától az ember
Szíve is megmozdul.
A hívőket hívja —
De megint hiába!
A falunak népe
Délután se tért meg,
Nem szállott magába...
A harang még kondult
Egynehányat, aztán
Csöndesség lett olyan,
Valamint a pusztán, — —
Ámde Barna Sándor
Tüstént hozzálátott,
S vén czimbalmát szörnyen
Össze-visszaverde...
Veri most is, mintha
Csak az esze menne!
A primás is fogja
Síró szárazfáját,
A javából elhuz
Tüzes egy-két nótát;
S hegedű szavára
A nép egytől-egyig
A lombsátor mellett
Tüstént összegyűlik.
Kis harang ezt látja...
Rá nem hallgatának,
Muzsika alig szólt,
Már is ott valának.
Szörnyen fáj ez neki!...
Fájdalmának súlya
Addig-addig nyomta:
Mig szegényt közepén
Végig hasította. —

Mindig bús azóta
S oly fájó zengése:
Mintha siró lélek
Szólna ki belőle!

Szöke A.

A templom biztos menhely.

(Vége.)

Hazatérven Schehmet, Theophil szemei közé többé nem nézhetett, és alig várta az időt, melyben nemtelen boszujának árját rája önthesse. Még sötétes volt másnap reggel, mikor Theophil magához hivatá, s így szólott hozzá: „Sießs hamar ki a téglaházhoz, és kérdezd ugyanott felügyelőmet, teljesítette-e parancsolatomat?“ Theophil mitsem gyanítván, tüstént utnak indult, és mivel a sz. Mihály temploma előtt kelle elmennie, hol épen az ajtatosság kezdődött, boldogult atyjának szavaira emlékeztvén, betért oda egy „Miatyánk“-ot

elmondani. Minthogy azonban urának fenyegetései szívét nagy keserőséggel tölték el, buzgón kérte az Istent: igazgassa jóra annak szándékát, hogy egyedül üdvözítő vallásának elhagyására őt többé ne kényszerítse; adjon elég bátorságot, sz. malasztot, hogy a keresztény hit igazságát, ha kell, vérével is pecsételhesse, és Istenéhez mindvégig hű maradjon! Ily ajtatos fohászok között az idő hamar haladott, és Theophil tovább maradt a szentegyházban, mintsem gondolta volna; azért már most bevárta a pap végső áldását is.

Schehmet-nek e közben hosszú volt otthon az idő. Maga készült a téglaházhoz menni, megtudakolandó: miképp hajtattott végre a halálos ítélet, és vajjon oly örömet adta-e oda Theophil életét, mind mondá? Egy kissé várakozván, miután gondolta, hogy Theophil már régen por- s hamuvá égett, Crispin szólta elő és küldé a téglaházhoz, a felügyelőt megkérdezni, vajjon parancsa teljesített-e és hogyan? Crispin megkettőztette lépéseit, hogy urának mielőbb meghozhassa a választ. A sz. Mihály templom előtt kelle neki is okvetlenül átmennie, a hol bátyja még javában imádkozott; de a melybe őt betérni rozlelkismer, te nem hagyta, sőt, mint a kit vétkes érzetei üldöznek, igyekezett annak közeléből is távozni. Kevés idő múlva a téglaházhoz ér- vén, megkérdezé a felügyelőt urának parancsa felől, hogy akarata teljesített-e? „Igenis! — volt a válasz — csak jer velem és megfogod látni.“ Crispin kész volt a felügyelőt követni; ki alig jutván a tüztől izzó kemenczéhez, megragadta őt s abba daczára minden kiabálása- és mentegőzéseinek, hogy nem ő volna a halálra kítűzve, hogy ő már Mahommed követőjeül jelenté ki magát stb., bedobta; hol Crispin csakhamar az emésztő lángok martalékává lön.

A mulasztott időt Theophil helyrehozandó, mindjárt a bevégzett irtóztatós tény után lélekszakadva temett ott a téglaháznál, és kérdezé a felügyelőt: teljesítette-e már Schehmet meghagyását? Mire emez: „Menj, ugy mond, és jelentsd urának, hogy megtettem, a mit parancsolt; mert bárha váltig szabadkozott amaz ifju, hogy nem ő volna az igazi, hogy ő Mahommed követője akar lenni stb., mégis rendelése folytán őt a kemenczébe vettem, a hol már régen por- s hamuvá égett.“ Theophil busan ballagott visszafelé e szomorú hírrel, nem tudván, kit érhetett a veszedelem; külön- féle gondolatok zaklatták, míg haza ér- vén, urának a hallottakat elbeszélte. Schehmet maga előtt látván, kit régen holtnak lenni képzel, habozott, elsápadt és remegett minden tagjaiban; végre mérges szavakkal támadta meg Theophilt, hogy hol időzött és miért volt oly késedelmes, parancsát teljesíteni? Theophil leplezetlen őszinteséggel bevallott mindent, és mondá: „Tisztelt ur! boldogult atyám gyakran intett életében, hogy ha valamely templom előtt elmennék, legyen bár mily sürgős dolgom, soha el ne mulasztom abba betérni, s rövid imádságot ugyanott elmondani azon meggyőző- déssel, hogy dolgaimra még mindig elég időm lesz, és az ott töltött percek nem maradnak jutalom nélkül. Azért most is, midőn a sz. Mihály templomához közel- dék, eszembe jutván édes atyám figyelmeztetése, beté- rék abba, s rövid imát rebegék Isten sz. oltáránál; és mivel a pap épen a végáldásra vala fölemelendő ke-

zeit, bevártam ezt is, hogy abban részesülhessek. Ez- után tüstént távoztam a sz. helyről, lépteimet gyorsítám, remélve, hogy az elmulasztott időt ekként helyre- pótol- hatom.“ — Schehmet figyelemmel hallgatá Theophil e szavait, s egy mély fohász után imigyen szóla: „Oh Theophil! a te Istened, kinek te szolgálsz, a mindenható igaz Isten, kit az egész világ imádjon, mert az ő vég- letetlen hatalmát és gondviselő karjának megtörhetlen erejét most kezdem világosan átlátni. Az ő műve, hogy, a mint én téged tőle elvonni akartalak, te hozzá hű ma- radtál. Ó eszközlé, hogy az én tervem, mely szerint haj- hatlanságodért iszonyuan büntetni akartalak, meghiu- sult; ellenben azt, ki őt a büntetéstől félelem miatt megtagadá, csodálatosan ostromozá, mert őcséd vettetett helyetted a tüzes kemenczébe. Ez eset által szívem egé- szen érzékenyült, elannyira, hogy nyíltan bevallom, oh Theophil, miszerint e pillanattól kezdve a kereszté- nyek Istenét akarom imádni és Mahommed vallását örökre megvetem.“ Theophil szemében öcsésének sze- renecsélen sorsa és urának megtérése miatt a fájdalom és öröm könyei rezgének, s ezt mondá: „Ime, ezt az Isten eselekedte, kinek dicsértessék és áldassék szent neve mindörökké!“ Schehmet Theophilnak nyakába borult és így szólt: „Ah! kedves Theophil! adj taná- csot, hol kezdjem el, hogy keresztény legyek, és a török tévtant elhagyhassam?“ Theophil térdeire esett, és oly szivből fakadt szavakkal magasztalta az Istent, hogy Schehmet mint gyermek sirt, és mondá: „Kérd érettem is az Istent, hogy legyen irgalmas, kegyelmes irántam és vezéreljen ki a sötétség mélységéből az igaz világ- ságra!“ Theophil teljesíté kérelmét; a jó Isten pedig megengedte, hogy Schehmet jószágát hajókra rakatván, azon ürügy alatt, mintha Moreában rokonait kívánná látogatni, a pogány seregtől szerencsésen menekülhete. Szolgálati személyzete a hajókon rabszolgaságban tar- tott keresztényekből állott; kiket, fölmentvén a szolgál- ság súlyos bilincsei alól, teljes szabadsággal ajándé- kozott meg, s így ér- el azokkal együtt Velenczének partjait.

Mily nagy volt itt Schehmet öröme, midőn hallá, hogy szülői között két velenczei születésű létezik, kik közül az egyik a máltai rend vitézeihez tartozék és igen előkelő család ivadéka vala, és csak a törökök általi elfo- gatása következtében jutott szolgálai sorsra. Ez Schehmet szándékáról, hogy a keresztény hitet föl akarja venni, értesülvén, a hit-igazságok megtanulásában őt segítette. Miután megkereszteltetett Schehmet, hátralevő rövid idejét egyedül az Istennek szolgálatára szentelé. Halála előtt végrendeletet tón, és minden jószágát a még több boldog éveket e földön töltött jó, hitében állhatatos Theophilnak hagyományozta.

* * *

Keresztény felebarátom! ki e történetet végig ol- vastad, végy példát abból az istenfélelem szükséges voltáról, mely a bölcsesség kezdete nem csak, hanem, böles Salamon mondataként, meg is hosszabbítja az éle- tet, míg a gonoszok évei megrövidítenek. A két test- vér, Theophil és Crispin sorsa nyitott könyv, melyből nagyon könnyű megtanulni, miként jutalmazza Isten a szülői intéseket hiven megörző, ellenben miként bünteti

az azokra mitsém hajtó gyermekeket. Theophilnak a haláltól csodálatos megszabadítása hathatósan serkentsen az Isten házának minél gyakoribb látogatására, a szent misének ajtatos hallgatására. Nem tud arra esetet senki, hogy ezt vagy amaz szerencsétlenség érte, mivel szeret a szentegyházba járni; hanem igenis, keményen szokta fenyeíteni Isten az ünnep- és vasárnapok megszenteltelentőit. Hited- és erkölcsöd- ben, mint Theophil, légy állhatatos. A szentírás szavai ezek: „Mivel sem hideg, sem meleg nem vagy, ki kezdlek téged hányni az én szájból”; valóságukról kezeskedik a szerencsétlen Crispin sorsa. Az emberek beszédével ne törődjél soha; a világ természete a rágalmazás. A tekintélyesbek rossz példáját épen ne kövesd; ki-ki maga viszi bőrét a vásárra — tartja a magyar igazmondás. Annál kevésbbé vedd fenyegetéseiket tekintetbe, ha téged elesábitani akarnak; a mindenható Isten az ő mennyei gondviselésével szüntelen örködik fölöttünk. Megengedi, hogy kísértessünk, de csak mennyit elbírnak; aztán a kísértéssel előmenetelt is szerez. Végre ne feledd el, hogy a mennyország erőszakot szenved, és hogy csupán az állhatatos, a kitartásban mindvégig hű léleknek mondja a mennybeli Atya: „Térj be Uradnak örömebe.” (Németből.) **Vinis Ferencz.**

Egy ifju elmélkedései.

II.

Az ember végezteljáról.

„Isten a végre teremtett engem, hogy őt megismerjem és szeressem, neki szolgáljak és üdvözüljek.” Így szól a Katekizmus. E szerint tehát Isten hozott ki engem a semmiből; Isten alkotott engem saját képére és hasonlatosságára; és végeztelomul azt tűzte ki, hogy őt megismerjem, megismerem szeressem, szeretvén neki szolgáljak és végre üdvözüljek. S oh mennyit tett értem az Ur Isten, hogy e végeztelomat elérhessem! Lám, nem elégedett meg azzal, hogy profétái által tanított, még egyszülött Fiát is elküldé e világra, hogy megmutassa nekem az utat, mely mennyországba viszen. A Szentlélek Ur Isten megvilágosít engem szent malasztjával, és erősít, ha kísértetek viharai föltámadnak ellenem. A mennyei szentek is könyörögnek értem, míg őrangyalom oldalam mellett vigyáz reám, nehogy kőbe üsse lábamat. Ennyi támasz mellett hogyan lehet mégis, hogy oly sokszor megbotlom és bünbe esem? Ennek oka kétségkívül nem más, mint hogy én magam nem igen látok üdvösségem kereséséhez, és így a legjobb eszközök mellett is csak ott vagyok, a hol volnék azok nélkül. Pedig ennél, t. i. üdvösségem munkájánál fontosb dolgom már nem is lehet! Az ugyanis nem szükséges, hogy gazdag legyek, vagy más valami földi javakkal bírjak; de hogy üdvözüljek, az elkerülhetlen szükséges. Ez oly szükséges, hogy e nélkül az egész világ sem ér nekem semmit; mert, mint édes Üdvözítőnk mondja, mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelkének kárát vallja?... Csak egyetlen egy lelkem van nekem, ha ezt elvesztettem, mindent elvesztettem és pedig örökre elvesztettem!... Ejh! minek volnék tehát én magamnak ellensége? Ébredj föl lelkem, és ezentel nagyobb gondot fordíts saját üdvösségedre. Valóban így akarok tenni; bánom azt is, hogy eddig oly gondatlanul éltem a világon. Ezentel több gondom lesz a mindennapi imádságra, szorgalmasabb leszek a szentmise- és az Isten igéjének hallgatásában, gyakrabban járulok a szentségekhez, hogy itt erőt merítsek ama nagy utra, mely a mennyországba vezet. Mit hajhászszam annyira a világ örömeit; előbb-utóbb s tán hamarabb is, mint gondolom, beköszönt a halál, és azután?... Mi lesz azután? Oh ez fontos egy kérdés! — Neri szent Fülöp előtt örömmel mondá egykor egy ifju, hogy már a törvényt fogja tanulni és prókátor lesz. „S az-

tán?” — kérde sz. Fülöp. „Aztán pöröket viszek és nyerek” — felelt az ifju. „S aztán?” — „Aztán szép vagyokra teszek szert.” — „S aztán?” — „Aztán megházasodom.” — „S aztán.” — „Elek kedvemre” — felelt folyton az ifju. — „S aztán?” — „Megöregszem.” — „S aztán?” — „Aztán... meghalok.” — „S aztán?” — folytató Fülöp emelt, komoly hangon, — „s aztán mi lesz, midőn utolsó pörödhöz érsz, melyben te leszesz a vádlott, a sátán a vádló, s a mindenható Isten a bíró!” — Az ifju elnémult. E rettenetes utolsó „s aztán” úgy átfjarta minden esontját, hogy soha többé nem bírta e szót elfelejteni. Fölhagyott eddigi nagyragyógyó törekvéseivel és ezentel jámborul élt bizonyos szerzetben, melybe akkor azonnal belépett. — Kedves ifju, kérdezd meg te is gyakrabban szent Fülöppel: „S aztán?” — „Es aztán?”... E kérdés föl fog rázni álmodból, és komolyabban fogsz gondoskodni végeztelodról, az örök boldogságról. **Ugy legyen!**
S z e m e r é d i.

Katholikus hitélet.

Kalocsa, Máriahó 30-án. Városunk is részesült a szerencsében, hogy a bold. Szület naponkinti ajtatossági gyakorlat által nyilvánosan tisztelhesse. A „Mi-Asszonyunk”-ról nevezett apáczia szüzek templomában naponkint litania, vasárnapokon pedig az előforduló ünnepen sz. beszéd is tartatik. Ezenkívül a zárdabeli növendék-lánykák szép Mária-énekeinket épületes ajtatossággal éneklék. A sz. beszédeket a papnövelde nt. lelkiigazgatója tarja s a hívek szép számmal hallgatják; mi annak jele, hogy nem fogyatkozott meg hazánk védasszonya iránt szívbeli buzgóságunk és köteles hűségünk. Tegnap pedig, vagyis Urunk menyhemenetelének ünnepén megható ünnepélyes ajtatosságnak voltunk tanúi. Értjük a gyermekek első áldozását. Nagys. s ft. Tary Xav. Ferencz kanonok s pleb. ur évenkint fényesen szokta ezt intézni. Tegnap is már 7 órakor föl volt díszítve a templom falombokkal s két lyboltozattal, melyeken számszó lámpa esillámlott. A szentélyben szebbnél szebb virágok ilatoztak s 4 oszlop s 2 kereszt volt fölállítva, melyeknek mindegyikén vagy 15 szép fehér gyertya lobogott. Az oltár illatos rózsák- s egyéb virágokkal, az oltárkép pedig vagy száz kis lámpával volt földíszítve. Hy formán nézett ki a templom. S vajjon találkoznék-e, a ki a tizenkettedik apostolt akarná követni, mondván: „Mire való e vesztegetés?...” — Az első áldozás kétségkívül életbevágó dolog; már csak azért is, mivel sok tekintetben ettől függnek a többi áldozások. S jóllehet minden egyes áldozás méltó volna hasonló ünnepélyességre: ez mégis különösen az elsőnél van helyén, hogy ez által a gyermek gyöngye elméje némi fogalmat szerezhesen annak fönségéről, ki végtelen szeretetéből szívébe szállni méltóztatik... Azonban a jelen ünnepélyről akarunk szólni. Tehát egyszerre megharsant a karzaton a zene és dob. A ft. plebános ur vezeté az áldozandókat. Egyik oldalon a figyermek, másikon a lánykák jövének fejkön rózsakoszorúval. Majd megkezdődött a sz. mise, mely alatt a főgyeházbeli zenekar működött. Evangelium után következett a keresztségi fogadás megújítása. Végre a misei áldozás után szívreható szavak- s példákban állítá elő nagys. és ft. plebános ur mind Krisztus Urunknak iránti nagy szeretetét, mind pedig azon szeretetét, melylyel mi tartozunk Krisztus Urunk iránt, nem mulasztván el figyelmeztetni, hogy ne csak gyakrabban látogassuk és imádjuk őt az Oltári-szentségben, hanem többször magunkhoz is vegyük és pedig úgy, mint az apostol kívánja, hogy t. i.: „Próbálja meg magát az ember, és úgy egyék e kenyérből.” Végre még azt emlitjük meg, hogy a sz. áldozás és hálaadás után a nagys. és ft. lelkipásztor a plebánia-udvarra vezetetté a mennyei kenyérral táplált gyermekeket, hol sajátkezüleg osztott ki 216 képet; ennyien voltak az áldozók. Ezenfölül mindegyikök egy-egy szarvanc (kifli) is kapott, hogy megtanulják, mikép a jó Isten nem csak lelkünköl, hanem testünköl is gondoskodik. Miért áldassék az ő sz. neve most és mindörökön örökké!

Jász-Kis-Ér, május 20. 1862. Hála-nyilvánítás. Lelki örömmel híven leírni nem vagyunk képesek. Szentegyházunkba belépven, meglepőleg ötlenek szemünkbe újabbnál újabb tárgyak, melyek egész valonkat és így nyelvünket is megindítják, s akaratlanul is kérdezzük magunktól: honnan vannak ezek? hogyan érdemlettük ki mi, jász-kis-éri katoliku-

sok, az isteni Gondviseléstől, hogy nagy szegénységünk dacára templomunk, parochiánk, iskolánk, sőt harangozó-házunk jó karban vannak, mi több, templomunk igen esinos? Isten után kinek mondjunk köszönetet mindezekért, a tényező jötevőknek-e, kik által mindezek létrejöttek, vagy plebános urunknak, a ki nagy érdemben áll köztünk, ki templomunkra mindenét föl szeretné áldozni, s mivel tőle s híveitől minden ki nem telik, a jó kebleket rejtekben is fölkeresi; addig zörget, míg nem nyitattik? Adósságunkat rójuk tehát le akkor, midőn mind a tényező, mind az indítványozó uraknak mindezekért méltányos köszönetünket nyilvánítjuk, tudva azt, hogy a háladatlanul nagyobb terhet nem hordoz a föld. Főpásztorunk, érsekünk ő excellenciája, időnkinti védatyja szentegyházunknak, parochiánknek, iskolánknek; utána ngs. és ft. Stipula József apát, kanonok ur az, kinek, a már ily oldalról igen ismeretesnek, elegendő köszönetet nem mondhatunk; ki tetemes adakozásai mellett legújában a husvéti sz. ünnepekre egy oly Urkoporsót állítottat föl templomunkban, minőt messze vidéken nem találhatni. Ezért és sok más mellesleges jótéteményeiért kérjük Istenünket, hogy ő nagyságát az emberiség példájára és javára e földön sokáig éltesse, ez élet után pedig azon Ur, kinek koporsóját ékesítette, a föltámasz nagy napján dícsőítse! Hasonlóképen áldja meg Isten plebános urunkat is, ki hozzánk jöveletekor mindjárt templomunknak kívülbelüli kicsinosításáról gondoskodott, és nem csak kimeszeltette, megújította azt, hanem belső részeit is szentelt edényekkel, díszes ruhákkal, pompás lobogókkal teljes kiegészítéssel egy fölékesítette, hogy a legkisebb tárgy sem kerülje ki figyelmét. E lelki atya nt. Kaszap Alajos, közkedvességű plebános ur, ki bennünket buzgó tanításával Isten kegyelméből az imádandó Oltári-szentség egyletébe, és a Sz.-László-Társulathoz bevezetett, melyeknek sz. célját velünk megismertetvén, törekvésének szép gyümölcse van. Adja az Isten, hogy még sokáig terjeszse közöttünk szent hitünk ágazatait, és ne engedje, hogy elhagyjon bennünket! Engedje a Mindenható, hogy legkegyelmesebb főpásztorunk sok ily lelkiatyával örvezzethesse meg meggyéjében katolikus híveit. A miért is dícsértessék az Ur sz. neve mindörökké. Amen.

A jász-kis-éri összes katolikuság nevében, Strada Béla, Ruczka Tamás, Csázik János, Krasznár József, Krasznár István.

Szilágy-Somlyó, jun. 7. A keresztjáró szent napokat ajtatos buzgósággal ültük meg. Mily szép elnevezés: keresztjáró napok! Igen, annak vezérlése alatt vajmi vigasztaló körutat járni, a ki a keresztben kivívta számunkra azt, hogy az ő nevében bármit kérünk az Atyától, megadja nekünk. Hisz ő az, ki a rosszból is jót tud kihozni; és ép korunkban erre van legnagyobb szükségünk. A keresztjáró-napok szent imái egyikének, melylyel szentegyházunk a keblén kívül valókért imádkozik, volt szerenésnek fogantatját, erejét tapasztalni egy izraelitánó megtérésében, ki mai nap vette föl a keresztiség szentségét, a lelki szabadság, újjászületés isteni kegyeszerét, s ez által a világ-egyháznak, melynek feje Üdvözítőnk, tagjává lett. Igen örültünk e magasztos jeleneten, elgondolva az angyalok örömeinek nagyságát az ily megtérők fölött, tudván, hogy Jézus isteni drágavére érte nem hiában ontott. Oh egy tanuval tehát szaporodott az igaz egyház híveinek száma! Korunkban ez föltűnő, midőn annak lelketlen hősei, kiknek sem Istenök, sem hazájok a pénzen és kéjüzsémen kívül, oda törekednek, hogy minden hitet, ajtatoságot, kivált a processiókat, szóval, az egyházat guny tárgyává tegyék, a föld színéről eltöröljék, azt vélvén, mint a zsidók, hogy ez által szolgálatot tesznek Istennek. Fájdalommal olvassuk valóban az ily valódi lelki vakokról kebléllátó tudósításokat, kikben pedig nálunk sinesen fogyatkozás. De ítélje meg őket Isten; mi csak imádkozni tudunk érettök Istenhez, hogy minket mentse meg oly erkölcsi sörnyektől, kik minden szentet fölforgatni szeretnének, hogy égbekiáltó gonoszágaikról tanúságot semmi ne tehetne. Az új megtértek pedig kívánjuk a megismert igazságbani állhatatosságot, az égben az örök élet koronáját!

A ki tudja továbbá, mily öröm a jámbor katolikusra nézve, ha ő az „Ur angyalát” reggel, délben, este a haranggali jeladásra imádkozhatja, vagyis a bold. Szűznek, hazánk nagy asszonyának dícséretét, magasztalását rebegeti: az képzelhe-

keti Illosva főegyház katolikusainak lelki edés örömet, midőn Árvai Antal közbirtokos tevékeny közreműködése s áldozata folytán egy pár harangot a szükségelt haranglábakkal kiállítottak vallásuk iránti ragaszkodásuk szent jelétül. A boldog. Szűz Közbenjárása nyerje ki mindnyájokra Isten áldását, kinek dícsőségét s ez által önlelkiboldogságukat minden áron előmozdítani buzgólkodnak. Magurai.

Máté-Szalk, május 26. Megenged ft. szerkesztő ur, ha becses lapját ismét igénybe veszem, hitéletünk lendülete fölül tudósítandó a „Kath. Néplap” olvasóit. Én azt hiszem, sőt meg vagyok győződve, hogy mindenki, ki e nagybecsű Néplapot figyelemmel olvassa, bár tanulságot merithet annak minden sorából, mégis semmi nem adhat, semmi nem nyújthat maradandóbb élvezetet, nagyobb lelki örömet, mint a „Katholikus hitélet” ezimű rovat, melyből nem lehet nem látni, hogy magyar népünkben — Istené legyen érte a hála! — él a hit e vallástalan időkben is, erős a remény a jövődők jökbá s munkás a szeretet e részint szűk, részint fukar világban; és míg ez így lesz, addig erős lehet meggyőződésünk is, hogy Isten a próbáltatás eme ideje után hozand ránk napokat, melyekben megjutalmazandja hitünket, betölti szép reményeinket és szakszerosan fizetend a szeretetnek gyakorolt műveit. Nekem legalább valahányszor a hitéletéről szóló cikkeket olvasom a Néplapban, mindannyiszor ily vagy ehhez hasonló eszmék fordulnak meg agyamban. És mert én így gondolkozom, azt hiszem, kedves olvasó, magad is örömmel fogadod a hitéletről tudósításokat. Itt lesz beketürésed, ime szolgálók egy párral.

Máté-Szalkán, mint tervben levő új plebánián, most először történt a gyermekek ünnepélyes első áldozása. Szalka még ilyet nem látott. Már kora-reggel a fők-egyházakból a hívek szokatlan mennyiségben sereglettek össze, úgy hogy, mire az első harangszóval jeladatott, kis egyházunk zsufolásig telve volt. A tágas nagy iskola, melyből ajtó nyílik templomunkba, tömve lett, ajtó s ablakok körülállva; 500—600 között lehetett az összegyűlték száma, kiknek legalább egy negyede más vallásfelekezeti volt. Már első tekintetre meghatotta lelkünket a virágokkal gyönyörűen fölékített oltár, melynek pazartényú világi-tását Illosvay, született Jákey Erzsébet urnó állítá ki. Az összeharangozás után egyszerre a templomba nyíló iskolából 12 ártatlan, hóféhérbe öltözött s fölkoszorozott leányka s fia lépdel párosan a szentegyházba. Hidd el nyájás olvasó, már csak bevonulása is Jézus eme menyasszonyainak s választottjainak edes könyeket esalt ki sok szemekből. És midőn az evangélium után tartott egyházi szent beszédben plebános urunk a gyermekek fölfogásához alkalmazottan értelmezte, hogyan maradhat Krisztus, a gyermekek barátja, örökké velük? mit tegyének, hogyan éljenek, hogy keblök boldogító s szerető vendégét, a szelid s kegyes Jézust, maguktól el ne idegenítsék; ekkor már sűrű könyekbe, itt-ott zokogásba tört ki a szülők s ártatlan kisdédek kebele. S mi mindnyájan szentannui voltunk oly jelenetnek, melyet feledni nem lehet; jelenetnek, mely szívünk mélyéig hatott! A keresztutnál tartott intelem s fogadástétel, valamint az áldozás előtt, alatt s utáni példás rend és buzgalom, melyet e kisdédeknél tapasztaltunk, valóban sok nagyokat megszégyenithetett, kik sokszor oly hidegen, oly közömbösen járulnak az Ur asztalához! Az istenítészelet végeztével a plebános ur előimádkozása után a háláadási imádságokat rebegették el a kisdédek; mire az első áldozás emlékeül egy-egy szent képpel ajándékoztattak meg. S mindez mindnyájunk jelenlétében történt, mindnyájunkban vallásos érzelmeket gerjesztve, ment véghez a dícső szent szertartás. Adjon Isten sok ily lelki örömet neked is nyájás olvasó! Istenítészelet után jelen voltam midőn egy szegény család-apa könyes szemekkel s fájdalommal panaszlá a templom ajtaja előtt, mi boldogtalannak érzi magát, hogy beteg gyermeke nem lehetett az első áldozók között. „Ő ha tudtam volna, mond a szegény föld embere, ezt, mit ma láttam és hallottam, ölemben hoztam volna ide szegény Jancsimat!” Ily népben élő a hit, itt nem halt ki a keblekből Isten szeretete. Népem, magyar nemzetem! téged csak ezért sem hagyand el az Isten. Hígy s remélj is ő benne, szeresd őt mindennek fölött: jövőd, mint régi multad, dícső lesz.

A Szent-László-Társulat ügyét illetőleg is sok örvendetést közölhetek. Társulati gyűlésünk április 21-dikén, husvét másod

nappján volt, ekkor a társulat még csak 36 tagból állott; a reggeli istentisztelet alatt egyházi beszédében ismét beszötte plebánusunk a társulat czélját, annak magasztosságát fejtegetve hívei előtt. S mi lett az eredmény? Már délután 72-en voltak a társulat tagjai, kik közül 5 egész évi, 65 január—júniusi, azaz, félévi, 2 január—mártiusi illetményöket be is fizették, összesen 27 frt 36 krt. Elhökül a plebános és tek. H o s v a y Gáspár urak, pénztárnokká s egyszersmind jegyzővé a helybeli tanító, B a b e l János, választattak meg. Bizottmányi tagokul egyelőre 8-an választattak. A társulati szabályok értelmében a külön statutu-mokat illetőleg a hahóti pontokat fogadtuk el azon módosítás-sal, hogy az Oltári-szentség imádásul kitzittük január 23-kát, szűz Anyánk, Magyarország védeje eljegyzésének ünnepét, szent László és szent Imre hercege napjait. Kötelezték to-vábbá magukat e társulat tagjai arra is, hogy társulatunk bár-mely tagjának halála esetén azon hónapban, melyben valame-lyik tag elhunyt, fejünkint két krajezárral többet hozandnak, hogy mindnyájok jelenlétében a megholtért az engesztelő szent áldozat bemutatassék.

Templomunk építkezéséhez is hozzáfogtunk már, mennyi-ben a magánosak által megajánlott téglán kívül ö méltósága kegyes püspökünk 100,000 téglát rendelt vétetni; és az már ma-holnap kész lesz. Így ha Isten velünk lesz, még e nyár foly-tán legalább alapját leteszszük a szent épületnek, hol az Ur neve dicsérettessék örökké. — A kegyes adományok összege is szapo-rodott ismét 203 uj frttal, önkénytes adományozásával azon ifjaknak, kik hadkötelezettség alá tartozván, jogoson fölmentet-tek vagy alkalmatlanoknak nyilvánítván, hazabocsáttattak. Mindezekért jámbor olvasó áldd velünk az Urat, ki gondoskodik kised nyájáról, adva s nyújtva nekünk oly lelki örömeket, melyek boldogítanak minket.

Erdélyi.

Különfélek.

— Pesten májushó 31-én megható ajtatossgal fejze-tett be a szűz Anyának tiszteletére szentelt Mária-hó. Nt. Trautwein János kegyesrendi tanár, az Oltáregylet fírad-hatlan buzgalmu igazgatója egész hónapon át estéli hat óraker-aponként hirdeté számos ajtatoskodók jelenlétében a magyarok Véddasszonyának dicsőségét, fölhasználva az alkalmat a ker-alaphítán főágazatának népszerű és alapos fejtegetésére. Adja Isten, hogy a páratlan buzgalmu tanár ur által elhíntett mag-bőséges gyümölesöt teremjen!

— Fájdalommal jelentjük, hogy a Szent-István-Társulat egyik buzgó pártfogója s fíradhatlan tagja, ngos s ft. V i t é z Vincze főesperes, prépost és sátor-alja-ujhelyi érdemdu plebá-nos Pesten folyó hó 3-án az Urban elnyugodott. A boldogult ne-meslelkű egyházfértiu-s hazafinak lelkét ajtatos imába ajánljuk a társulat összes tagjainak.

— T. cz. olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk a következő ezimű nagybecsű művet: „A k e r e s z t é n y elem üdvös befolyásáról a polgárisodásra”, melyet a magyar tud. Akademiában 1860-ik évi januárhó-ban székfoglalól előterjesztett U d v a r d y Ignác lev. tag. Megjelent Veszprémben 1862. 8-drét 56 l. Ára 40 kr. a. ér. E korszerű s tanulságos művet annál inkább bátorkodunk aján-lani, minthogy a nagyérdemű s tudós ft. szerző ur az elkelen-dett példányok árából befolyó jövedéket az egyház s haza oltá-rára szánta, a mennyiben azt felében a Szent-László-Társulat-nak, felében pedig a magyar tud. Akademia alaptökéjének ja-vára ajánlotta föl. Kapható a Szent-István-Társulat ügynöki hí-vatalában (Pest, Lipót-utca 8. sz.) és Hartleben könyvkerese-désében.

— Megjelent még a mult hóban, de helyszűke miatt csak most jelenthetjük, a „Magyar Egyházi Szónok” ezimű folyóirat VII. füzete következő szentbeszédekkel: Urunk mennybemenete ünnepére II. — Husvét után VI. vasárnapra. Pün-kösd vasárnapra I. II. Pünkösdhétfőre. Szentháromság vasár-napra I. II. Pünkösd után I. vasárnapra. Urnapra. Püskösd után II. vasárnapra. Keresztelő szent János napjára. Szent Pé-ter s sz. Pál ünnepére. — A füzet végén e megjegyzést olvassuk: „A Magyar Egyházi Szónok” I- és II-dik füzetének második kiadása következőben teljesszámu példányok-

kal szolgálhatok s pedig még mindig az előfizetési áron, mely 6 frt a. ér.”

— Epen most veszszük a főnebbi folyóirat sajtó alól kike-rült VIII. füzetét is, melyben a következő alkalmakra foglaltat-nak szentbeszédék: Pünkösd után III. vasárnapra. Sárlos-Bol-dogasszony napjára. Pünkösd után IV. vasár. I. II. Pünkösd ut. V. vasár. Pünkösd után VI. vasárnapra. Sz. Mária Magdol-na napjára. Szent Anna napjára. Pünkösd után VII. vasárnapra; Portiuncula napjára. Pünkösd után VIII. vasárnapra. Sz. László király napjára.

Szent-István-Társulati ügy.

A Szent-István-Társulat folyó hó 5-én tartá mélt. D a n i e-lík János vál. püspök elnöksége alatt választmányi gyűlését, melyben a mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után a kö-vetkező érdekes tárgyak fordultak elő:

1) Alelnök ur ö mlga bemutatá a Szent-István-Társulat egri igazgatójának folyó évi január, február, mártius és ápril havakról szóló számadását, melyből az egri nyomda előnye a társulatra nézve tűnik ki. Örvendetes tudomásul vétetett, s az igazgató urnak elismerés szavaztatott meg. — Ugyanez alka-lommal bemutatattak Hartleben K. A. társulati könyvtáros részéről is a számadási okmányok.

2) Fölolvasatott az áprilhavi választmányi gyűlésből ki-küldött bizottmány jelentése a társulati tisztviselők tiszteletének kijelölése és rendszerezése körülí véleményezéséről, mely a választmány által helyesléssel fogadtatott. A társulati hivatalnok-ko teendőit részletező szabályok megállapításuk után kinyo-matni fognak.

3) A kátékat illetőleg alelnök ur ö mlga jelenté, hogy a „Kis Katekizmus” és a „Katekizmus kezdők számára” ft. R o -d e r Majos cz. kanonok s egyetemi tanár ur által kijavítva már megjelent; a „Közép Katekizmus” is már sajtó alá került. Bi-bornok hg-prímás ö eminentiája valamint az enlített káték ki-javítását helybenhagyni, ugy a „Nagy Katekizmus” magyar for-dítását is megrendelni méltóztatott. Egyformaság tekintetéből a káték szláv fordítása szintén a magyar kijavított kátékhoz fog alkalmaztatni.

4) Olvasatott ft. I h á s z Gábornak, Egerben a finevelő-in-tézet igazgatójának levele, melynek kapcsán a társulatnak tulaj-donul átengedett „Nyelvtan”-át illetőleg a föltételeket közli; ezek a választmány által elfogadtattak olyképen, hogy csak a már elkelt ezer példány után fog részére kiszolgáltatni az írói tiszteletdíj mindaddig, míg a nevezett műnek jelenlegi ára ugyanaz maradand. A miről is a tudós szerző levél által értesít-tetni fog.

5) Nt. B a b o e s a y Pál bodonyi plebános ur a társulat-nak már előbb bizományba adott művét, „Hypói sz. Agoston magánbeszédéi”-nek fordítását az eddig eladott példányok ára-val a társulatnak tulajdonul átengedvén, szíves ajánlata hála-köszönettel fogadtatott. Nt. Matusik Nep. János kegyes-rendi tanár urnak is, ki „Ajtatos elmélkedések” ezimű művét a társulatnak tulajdonul ajándékozá, a társulat hálás elismerését levél által nyilváníttandja.

6) Nt. N y á r y Ferencz bakonysárkányi pleb. ur fölolvasott levele folytán, melyben „Legendák és ünnepek” ezimű művét L o n o v i e s Jezsef érsek ö excellentiájának s általa a Szent-István-Társulatnak pártolásába ajánlja, a társulat 50 példányt 25% levonásával készpénzen fizetend ki s a többi példányo-kat pedig bizományba veszi át s lapjaiban ajánlandja e czél-szerű munkát. Ennek kapcsán ngos s ft. H o l l ó Mihály prépost s főthi plebános ur is kijelenté, miszerint ö is megbízott mélt. gróf Károlyi István részéről a nevezett műből 10 példány megvételére.

7) A társulat által kiadatni szándékolt imakönyvre vonatkozólag a beküldött imakönyv-példányok és kéziratok egybegyűjtése s a tervezett imakönyv mielőbb kiállítása iránt a szükséges intézkedések megtétettek.

8) A magyar szentek minta-példányai a társulat igazga-tója által bemutatattván, azoknak kiadása elhatározatott.

9) Bemutatott a magyar vallásos költemények a n t h o-logiája, németre fordítva Xantus János által a szerzők rövid

életrajzával együtt. A 16-drétű füzet Egerben nyomtatott, ára 20 kr. a. ér.

Végre 10) az ügyökség által tett jelentésekből kitént, hogy a társulat által Pesten szerzendő házra eddigelő befolyt készpénzben s kötvényekben 15 db arany, 3 ezüst huszas, 1 db 20 frankos arany s 5845 frt 2 kr.; mely összeg, ha az ajánlatok is hozzávételnek, tesz: 15,451 frt 81 krt a. ért. — Az ápril és május hóban bejelentett új tagok száma: 4 alapító, 81 rendes tag és 1 előfizető.

Könyvismertetés.

Nyilvános és magán könyvtárak kezelőit vagy tulajdonosait, vagy egyéb tudományokkal és különösen az egyháztörténelemmel szívesen foglalkozókat el nem mulaszthatjuk figyelmeztetni egy még 1856-ban megindított, eddig nálunk tudunkkal legalább még nem ismertett és olasz nyelven közrebocsátott nagy jelentőségű műre. Időtani és itészeti táblák az egyház történelméhez, régészeti és földismereti adatokkal megvilágosítva *Mozzoni Ignác*tól, istenes János szerzetesbeli áldozártól. Velence, 1856. A szerző szent Servulus szigetbeli magán könyvnyomdájában. (Tavole Cronologiche Britiche della Storia della Chiesa universale, illustrate con argomenti d' Archeologiae di Geographia. Per Ignazio Mozzoni Sac. deli ord. di S. Giov. di Dio. Venezia). Ez czíme a ritka fényvel kiállított műnek, melynek eddig 7 füzete jelent meg és minden füzete egy-egy század történetét foglalja magában. Minden egyes füzet három részre van fölosztva. Az első és legesinosabb rész az időtani táblákat tartalmazza ily rendben: Elöl az évek számai Údvözítünk születésétől kezdve vannak följegyezve. Az első hasábon az említett évszámoknak megfelelő helyen és rovatokban a római pápák. A második hasábon az egyház jelesb és kitüntetett püspökei. A harmadikon a jelesebb egyházi írók. A negyediken szentségök által kitüntetett személyek. Az ötödik hasábon a boldogságos Szűz diesütésére vonatkozó rövid adatok. A hatodikon a szerzetes rendek. A hetedikon az eretnekek és szakadárok. A nyolcadikon a zsinatok. A kilencediken az egyház tana és fegyelme. A tizediken az uralkodók. A tizenegyediken egyéb nevezetesebb események. Végre a 12-ik hasábon kortani, régészeti jegyzetek és ábrák. Az e hasábon foglalt rövid jegyzetek számokkal vannak ellátva azon czéllal, hogy a füzet második részében a megfelelő idézetek azon művekből, a melyekből szerző merített, ugyanazon számok alatt könnyen megtalálathassanak. A kutatórások ezen lelkismeretes idézete leginkább kölesönöz tudományos értéket füzeteinknek. Végre a harmadik rész nem kisebb érdekű és értékű, mint a mely kritikai és kortani fölvilágosításokat és jegyzeteket ad az első részben tartalmazottakhoz. Így az első füzetben Krisztus születése évéről, Tiberius Caesar uralkodásának 15-ik évéről, Herodes halálának idejéről, Palaestínára vonatkozó földismereti jegyzetek; a világ megváltásának éveiről; a hét első szerep választásáról stb. Az első füzetben így megálapított rend és fölosztás a további füzetekben is szorosán meg van tartva.

Miután minden egyes füzet egy század történelmét tartalmazza, az egész mű a 19-ik füzettel leend befejezve. Egy füzet ára két római sendo. Ha e nagybecsű munkának ajánlására e rövid ismertetésen kívül még több szükségeltetnék, fölemlíthetjük, hogy a szerzőt, ki Romában is megfordult műve érdekében az irodalmi emlékeket kutató, és több jeles férfi tanácsát kikérendő, ő szentsége IX-dik Pius pápa dieséről leg buzdította: hogy az a szerző római szerzetfőnökének és Mutti Aurelius Péter velencei patriarchának helybenhagyásával és ajánlatával van ellátva. Végre említetlenül nem hagyhatjuk, hogy a jeles mű tiszta jövedelme szentséges atyánknak mint Péterfillér van szánva.

L.—r.

Adakozások az árviz-károsultak fölsegelésére.

	frt.	kr.
A sajóvámosi hívek	1	—
Keller Ignác plebános Gróthon	2	—
A nagykőrüi hívek és lelkészek	5	—
Avítel az előbbi számból: 872 frt 37 kr. A maival 880 frt 37 krajczár.		

Adakozások.

A Szent-István-Társulat által Pesten szerzendő házra:		frt.	kr.
Simon Vincez esornai prépost		25	—
Berta János nyug. r. kath. lelkész	3 ezüst huszas		
Horváth Dienes Nagy-Károlyban	egyszer mindenk.	1	—
Bárseny János	"	1	—
Pellet Alajos	"	1	—
Elbel Béla mint gyűjtő	"	1	—
Hrebuss József	"	1	—
Keresztszeghy Lajosné Király-Darócson	"	1	—
Rácz Pál Csamoközön	"	1	—
Brázay János Szaniszlón	"	1	—
Pardubay Ádám Kaplonyban	"	1	—
Lévay Zsigmond N.-Károlyban	"	1	—
Rába István	"	2	—
B. Véesev József Sárközön	"	2	—
B. Véesev Miklós	"	2	—
B. Sennyev Lajos Páczinban	"	2	—
Fok Ignác Nagy-Károlyban	"	1	—
Butány József	"	1	—
Borodács János	"	1	—
Steigauf Imre	"	1	—
Paczák György	"	2	—
Bohuesky József	"	1	—
Csurilla György	"	1	—
Kurucz Endre	"	1	—
Otto János	"	1	—
Szamuely János	"	1	—
Kuchár György	"	1	—
Kohanyetz Mátyás	"	1	—
Bögözy Miksa	"	1	—

A Szent-László-Társulatra:

A szentmártoni főapátságból:

Bády Izidor szentmártoni lelkész ivén	27	60
Balás Theofil nyalkai lelkész ivén	10	—
Alsóki Gellért bakonybéli lelkész ivén	14	26
Csontos Venant győr-csanaki lelk. ivén	4	84
Banovics Sulpitius ivén	3	60
Tárkányi plebániából	2	55
Tényői	5	—
Kajári	1	—
Deáki	1	—
Bársenyosi	1	64 ¹ / ₂
Ravazdi	5	—
A győri gymnasiumi ifjuság	19	—
Ismét a győri	26	70
Összesen	122	19 ¹ / ₂
Orley János tanár Pesten febr.—ápril	3	42
Haselmaier Pál	1	26
Lemmer Ferencz	1	32
A pest-ferenczvárosi plebániából jan.—mart.	14	8
Elbel Béla urad. főmérnök gyűjteménye Nagy-Károlyban	7	92
Dobra Sándor lugosi püspök gyűjteménye	10	72
Matulányi Béla joghallgató 1862. aug.—dec.	—	30
Berta János nyug. r. kath. lelkész	3	ezüst huszas
Danielik János vál. püspök „Kétredebéli előadás“-nak 80 magyar s 20 német példányaiból	10	—

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDAS RUDOLF.

PESTEN, EMICH GUSZTÁV M. AKAD. NYOMDÁSZ (BARÁTOK TERE, 7. SZÁM).